

Mameies

“Si exceptuem l’escultura porno-sagrada d’alguns temples de l’Índia, on el pitram és turgent i generós, la realitat és que, des dels frescos egipcis fins a les ‘Senyorettes d’Avinyó’, els pits femenins poden ser abundants o no, segons els llocs i les èpoques, però mai no són espectaculars.”

Són dos o dues, la dreta i l’esquerra, miren de front els indefensos viants o automobilistes, i enmig hi ha la cara feliç d’una criatura, bebè satisfet, que també mira en la mateixa direcció que apunten els dos pits. No sé si els pocs cartells que he vist fins ara es multiplicaran i ompliran les vores de la via del tren i els accessos a les ciutats, que són els llocs per on jo he de passar. Si es multipliquen, serà com una immersió en un món enyorat i remot, la calidesa elemental, el repòs ben alimentat entre els pits de la mare. Aquesta és la qüestió, que els pits amb criatura són un tema, i sense criatura un altre tema. I aquest anunci que ara s’alça a la vora dels camins ha buscat perversament (en el més bon sentit: agudament) combinar una cosa i una altra. L’enyorament infantil que afecta tots els humans, la tendresa associada a la maternitat, els pits alimenticis, etcètera, i alhora l’impacte visual de mamelles monumentals, la tanca publicitària, pits de dona que ens miren d’una manera perfectament descarada, pits quasi perfectes perquè si foren perfectes del tot no podrien fer l’efecte de ser al mateix temps provocadors i maternals.

Aquest deu ser el secret de l’atracció eterna dels pits: dels pits de dona per als homes, és clar. Per alguna raó, no difícil d’entendre, és la part de l’anatomia femenina que visiblement està carregada de ressonàncies maternals i de vibracions eròtiques, cosa ben coneguda des de fa molts segles, i exhaustivament estudiada. Dic de les parts visibles: el cul, les cuixes, l’esquena, els múscles, poden tenir un valor eròtic variable, adequat als mèrits de l’anatomia local i a les preferències del contemplador, però són independents de la maternitat. També és cert que som l’única espècie que posseeix un cul format com a tal cul, però això és una altra qüestió. O no, qui sap: hi ha teòrics de la matèria que afirmen, potser amb raó, que les mamelles femenines són el complement anterior del complement posterior. Amb finalitats, per tant, estètiques i eròtiques. Perquè si el seu sentit fóra purament alimenticis, es desinflarien del tot fora de les èpoques de lactància.

Com que aquest no és, afortunadament, el cas, l’art oriental i occidental, la poesia lírica i la indústria de la moda hi han trobat un camp d’expansió sense límits. Quant a la història de l’art, però, en general és més una història de mamelles que no de mamellam. Si exceptuem l’escultura porno-sagrada d’alguns tem-

ples de l’Índia, on el pitram és turgent i generós, la realitat és que, des dels frescos egipcis fins a les *Senyorettes d’Avinyó*, els pits femenins poden ser abundants o no, segons els llocs i les èpoques, però mai no són espectaculars. Ni els pits greco-romans ni els renaixentistes i barrocs (de medievals no n’hi ha, que jo recorde), més aviat integrats com a part modesta de l’anatomia: recorden les Afrodites gregues, les senyorettes del Botticelli, les Dànaes i Venus de Tiziano, i fins i tot la discreció dels impressionistes. Quan apareix molta mamella, com en Rubens, és perquè hi ha molts quilos de tot. Hi ha alguna excepció, és clar, com ara els pits desorientats i agressius de la *Maja Desnuda*, les dotzenes de pits estudiadament perfectes del *Bany turc* d’Ingres, les mamelletes dures i desafiantes de l’*Olympia* de Manet, o l’abundància de pitram –i de tota felicitat– en algunes adolescents daurades de Renoir.

La història és molt variada, doncs, però l’obsessió per la pitrera abundant em fa l’efecte que és cosa bastant recent, i més aviat nord-americana, segons opinió general, dubtosament confirmada per l’èxit del *Playboy* i derivats. El tema és enciclopèdic. Quant al gran cartell publicitari que aquests dies ens alegra la vista, no sé què volen vendre, ni m’interessa. Suppose que alguna cosa relacionada amb la maternitat, la robeta d’infants o els biberons. El cas és que no havia vist mai, a l’aire lliure, en carrers i carreteres, unes mamelles tan grans, innocents, maternals i suggerents com aquestes. Duraran poc, suppose, com tantes coses bones de la vida. Com la beatitud del bebè.

P. S.: Sobre V. G. Lizondo

La setmana passada vaig dedicar aquest article al desaparegut Vicent González Lizondo. Sembla que alguns lectors s’han “escandalitzat” per la part elogiosa, i que algun mitjà de premsa l’ha interpretat com una apologia del personatge, publicant només, fora de context, les frases més favorables i ignorant el context crític. Ho lamento doblement. Però una cosa és la meua opinió frontal a la trajectòria pública i política del fundador d’Unió Valenciana, i una altra el reconeixement d’unes determinades qualitats personals. Més encara en un text necrològic, quan la tradició cristiana i l’elegància moral obliguen a no insistir en els aspectes negatius del difunt, sinó més aviat en les virtuts, per poc que n’haguera tingut alguna. Qualsevol altra interpretació del meu article està simplement fora de lloc.